

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek, Zápolya-u. 1.
Hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-u. 1.
Hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére
vonalkozó felzárólatások intézendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJIER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — — 12 K.
Negyedévre — — — 6 K.
Egy hóra — — — — 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér. |

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor. ■■■■■■

Nagybeeskerek, 1912.

XLI. évfolyam 18. szám.

Kedd, január 23.

A bizalom körül.

— január 23.

A képviselőház tegnap kezdte meg az appropriációs bizalmi javaslat tárgyalását, amelyet a Kossuth-párt részéről Apponyi Albert gróf vezetett be nagy beszéddel.

Az appropriáció tárgyalása rendszerint arra szolgál, hogy az országgyűlés különböző pártjai ennél a pontnál vetik föl a bizalom kérdését a kormány irányában s így a mostani kormány irányában is, mely éppen most üli kinevezésének két éves évfordulóját.

Senki sem várhatja az ellenzéki pártoktól, hogy a törvényhozás színe előtt nyíltan bizalmi nyilatkozatokkal kedveskedjenek a koramánynak, sőt természetes, hogy — mint ahogy mindig szokásban volt — most is bizalmatlanságuknak adnak kifejezést. Ez már szinte egyik magától értetődő feladata az ellenzéki hivatásnak.

Azonban, ha a tegnap megalakult bizalmi vitában mindjárt a Kossuth-párt vezérszónokának beszédét és kijelentéseit nézzük, azt láthatjuk, hogy az ellenzék sorában nagy számmal vannak olyanok, akik nem viseltetnek mindenben merev bizalmatlansággal a Héderváry-kormánynak legalább ama tiszta és nemes hazafias szándéka iránt, amellyel a parlament munkaképességét konciliáns magatartással helyreállítani igyekezett.

Apponyi tegnapi beszédének két nagy érdeme van. Először megmondja, hogy semmiféle obstrukció nem jogos, mely tulmegy a nemzeti birtokállomány védelmének és többet követel a többségi program végrehajtásánál. És másodsor példát nyújt abban, hogy minden parlamenti forradalom csak akkor jogosult, ha céljait nyíltan fölfedi és általános, tetszés szerint formulázható jelszavakban, nem tart nyitva magának hátsó ajtókat. Ezzel a kettős ténykedéssel Apponyi Albert nyilván Kossuth Ferencel egyetértésben, egyrészt megteremtette a Kossuth-párttal köntendő békének persze még precizióra váró alapjait, másrészt pedig izolálta a Justh-pártot, amikor kimondta, hogy a Kossuth-párt sem a hármasszövetség ellen irányuló külpolitikai kottériákért, sem a választójogért, sem általában pártecélokért obstruálni nem hajlandó.

A bizalmatlanság tehát a Justh Gyula tulságosan temperamentumos vezetése alatt rohanó párt ellen irányul inkább, semmint a kormány ellen, melyről a maga egészében s annak fejről, Héderváry Károly gróf miniszterről immár két esztendő óta nyilvánvalóan tudott dolog, hogy telje-

sen át van hatva a békés kibontakozás gondolatától s erre türelmének s államférfiúi mérsékletének már eddig is számtalan jelét adta és amiképpen egyfelől határozottan ragaszkodik az alkotmányos elveknek ama kritériumához, hogy parlamentáris kormányforma mellett a többségi akaratnak érvényesülnie kell: azonképpen másfelől nem zárkózik el mereven attól sem, hogy ellenzéki oldalról jövő kívánságoknak is, ami nehéz viszonyainkhoz mérten a lehetőség határai között, eleget tegyen.

A bizalmatlanság tehát ezidő szerint az ellenzéki pártok nem minden árnyalatánál jelentik azt, amit a szavak mondanak, mert teljesen bizonyos, hogy a kormány két évi működése és magatartása sok dologban, legkivált a kormány fejének, Héderváry grófnak egyénisége, szeretetreméltóságának varázsa és államférfiúi nyugodt bölessége pedig minden tekintetben még az ellenzéki körök szimpátiáját is kiérdemelte. Ez megcáfolhatatlan. Ez minden kétségen fölüll áll. De bizonyos az is, hogy ugy a törvényhozás házában, mint azon kívül, a nemzet többségének és az ország józan közvéleményének bizalma megingatlanul áll és mindszélesebb körben terjed a Héderváry gróf személye és kormánya iránt.

Uj korszak vasuti közlekedésünkben.

A gyorsított vonatok. — Uj pályaudvar Nagybeeskereken.

— Saját tudósítónktól. —
Nagybeeskerek, jan. 23.

Torontálvármegye szegényes vasuti közlekedésében uj korszak virradása ígérkezik.

Már több ízben említettük, hogy a nagybeeskerek—szegedi vonal lényeges átalakuláson megy át, amennyiben az „alépitményt“, amint azt szakszerűen nevezik, vagyis a pályát átalakítják, a talpfákat sürűbben rakják és erősebb sineket tesznek reá, hogy a vonatok gyorsabb menetét elbirja a pálya.

Ennek a lényeges és költséges átalakításnak a kapcsán azonban még egy rég érzett hiányn s bizony ma már egyáltalán meg nem felelő állapotot akarnak segíteni.

Mindenki, aki akár Nagybeeskerekről Szeged felé utazik, akár az onnan jövő vasutat várja, tudja azt, hogy micsoda visszás helyzet van a jelenlegi állomáson, azért, hogy a várótermek olyan kicsinyek. A várótermek kicsisége folytán az utasok tulnyomó része hidegben, esőben, szélben várja a vonat indulását vagy érkezését és sürű késését, ugy hogy bizony szinte csodálatos, hogy az utazó közönség részéről a visszás állapot ellen soha senki fel nem szólalt. Ez a helyzet mindinkább jobban nehezedik a közönségre, mert

Nagybeeskerek utasforgalma folyton növekvőben van s mert több vonat jár mint ezelőtt néhány évvel s a vonatok mindig tulzsufoltak.

Ily körülmények közt tehát csak örvendetes, hogy most végre tervbe vették, hogy az állomás épületét itt Beeskereken is átalakítják, mert nemcsak a várótermek, de a többi hivatalos helyiségek is olyan szűkek, hogy rendeltetésüknek meg nem felelnek.

Napok óta járnak itt mérnökök és méregetnek, tanakodnak azon, hogyan lehetne ezen az immár tarthatlan állapoton segíteni. Két terv képezi megvitatás tárgyát: vagy a jelenlegi állomás bővítését fogják ajánlani vagy pedig ami célszerűbb volna, egy egész új pályaudvart építenek, mely ugyan méreteiben nem volna olyan mint a Temesvár józsefvárosi állomás épülete, de berendezésében, elhelyezésében ahhoz hasonló volna, vagyis a közepén volna egy nagy kupolás terem, ahol a különböző pénztárakat helyeznék el s jobbról balról folyosók vezetnék a várótermekbe és a hivatalos helyiségekbe. Az emeleten a tiszti személyzet, főnök, pénztárnok stb lakást kapnának.

Ez utóbbi terv mellett nemcsak az esztétikai szempont szól, hanem amint az a mérnökök megállapították, az épületek biztonsága is, mert a mostani épület egy része pl. a vendéglői rész amugy is rozoga épület s a másik rész sem oly szilárd, hogy arra emeletet huzni lehetne, pedig az állomáson legalább is a főnöknek ott kellene lakni, végül ha meg is nyujtanák a mostani állomási épületet a raktárak felé, ugy nyernének ugyan helyiséget, de az épület egy csuf és alakatlan tömbbé alakulna.

Végül is Nagybeeskerek városa megérdemli, hogy a főállomásán, melyen a főváros felől annyi idegen utas érkezik, egy csinos, izléses, modern állomási épülete legyen s a jelenlegi meg nem felelő még falusi jellegűnek sem mondható állomása eltűnjék.

Persze e lényeges átalakulás kapcsán azt a szégyenletes állapotot is meg kell szüntetni, hogy az állomásunk ne petroleum lámpákkal világíttassék.

A jelenlegi állomásépület ellen nemcsak az utazó közönségnek van jogos kifogása, hanem a kereskedő világnak is, a mennyiben az áruktára ez épületnek oly szűk és kicsi, hogy az érkező és a feladásra kerülő áruk nagyrésze abban el sem fér s így az áruk egyrésze a szabadban van s esetleg ott ázik, romlik. Ezen a bajon is fognak most legalább a tervezet szerint segíteni, mert uj nagy raktárt fognak építeni s miután a raktár maga is megkíván néhány kezelési vágányt, így a nagyobbított raktárakhoz uj sínparokat fognak vezetni és pedig mert az állomás maga szűk területen fekszik s az uj raktári vágányok számára ott hely nincs, a raktári vágányokat az állomás jelenleg bekerített területén kívül levő lucernás földre fogják lerakni. Így az állomás kibővül, a vonatok menetele nem lesz megzavarva.

Épp ugy mint Nagybeeskerek állomásépületét, Melence állomásépületét is

ki fogják bővíteni, mert a nyári fürdő-szezon alatt ez az állomási épület sem felel meg a feladatának.

Mindezek az alakítások annál jelentősebbek, mert a títel—perlasz—nagybecskerekéi vasut, melynek építését az eddigiek szerint az idén tavasszal megkezdik, szintén Nagybecskerek állomásba fog bejárni s így a személyforgalom még nagyobbodni fog.

Ennek folytán egy modern pályaudvarra feltétlenül szükség lesz s amennyiben az újonnan építendő állomás épülete nemcsak modern hanem csinos, izléses is lesz, végre eljutunk oda, hogy Nagybecskereknek nem kell szégyenkeznie rozoga állomási épülete miatt s a mostani mizériák helyébe új világ költözik, amely közelebb visz bennünket egy kissé Európához.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap dében gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

— **Előléptetések a vasutnál.** *Krumenacker* István máv. főellenőrt, a helybeli vasuti forgalmi főnökség vezetőjét a máv. igazgatósága eddigi szolgálati beosztásának megtartásával forgalmi főnökké léptette elő. *Krumenacker* ki nagybecskerekéi születésű, már hosszú évek óta működik nálunk részint mint állomási főnök, részint mint a forgalmi főnökség vezetője s az előzékeny koncilians modora folytán köztisztviselőben áll.

Ezuttal azt is megemlítjük, hogy dr. *Fialowski* Béla eddigi máv. pályaeorvost a máv. igazgatósága sok évi buzgó és kifogástalan működésével szerzett érdemei elismerésül orvosi tanácsadóvá nevezte ki. Aki *Fialowski* Bélát ismeri, tudja, hogy a kitüntetés arra méltó férfit ért, mert komoly odaadó munkássága köztudomású.

— **Uj beodrai plébános.** Hegedűs János esperes-plébános elhunytával a beodrai plébánia megüresedett, azért Karátsanyi Andor kegyur a plébániára a helybeli köztisztviselőben álló segédlelkészt *Prém* Pétert praesentálta a püspöknek, aki jóváhagyván a praesentát, az új plébánost f. évi február elsejére Beodrára disponálta.

— **Halálozás.** Mint részvétellel vesszük a hírt, városunknak egyik köztisztviselőben álló polgára *Hirtenstein* Simon a nagybecskerekéi gőzfürdő tulajdonosa hosszas szenvedés után szombaton délután 6 órakor elhunyt. Az elhunytban dr. Klein Mór főorvosi vejét gyászolja. Temetése ma délután lesz.

— **Megszűnt a hideg.** Amit a meteorológiai állomás jelzett, most bekövetkezett. A kemény tél egyszerre megszakadt, a 20 fokos hidegek hirtelen eltűntek s ma tavaszi mosolygással köszöntött ránk a nap. Szinte nevetett, amíg végig tekintett a tájakon, ahol a csillogó jégdarabok büszke keménysége hirtelenében alázatos olvadékonysággá változott s néhány óra alatt puhán folydogáltak a házak ereszeiről s az utcák folyóikán. A hó még tartja magát a mezőkön s a házak tetején, a befagyott folyókat is bilinesbe szorítja még a jég, mert nem akarja hienni, hogy már vége volna uralkodásának s egy-két sugárra itt még nem adja meg magát. Valószínűleg nincs is vége még a téli keménységnek s a mosolygó napsugár, a tavaszi enyhesség csak csalóka játék és ábránd. A virágnitő tavaszi gyönyörűség igazában haj, még messze van...

— **Fülfűzetések.** A kereskedelmi alkalmazottak Szilveszter estélyén a következő

felülfűzetések történtek: Lovag Weisz Izidor, Eisenstädter S. és Társai, Daun Gyula, Franz J. L. 5—5 K, Klein Bernát 4 K, Prandell János, Landgraff István, Berényi Bódog, Melkuhn Dezső, Beneth Károly 3—3 K, J. Weiserschan, Felsenstein Ferenc, Grünbaum Vilmos, Frank Lajos, Tolveth és Mattanovich, Láng Károly, Bolyász Milán, özv. Guttmann Jakabné, Karalyev Testvérek, Perlesz Balázs és Singer, Mangold Lipót, N. N., Vági Sándor, Simon József, Sólyom György, Wehner György, dr. Hubert Zsigmond, Haasz Testvérek 2 Schwarz Mór, Grosz Adolf 2—2 K, Scheinberger M. 1:80, Nikolets E. 1 K 50 f, Bogdánffy György 1 K 40 f, Goldschmidt Lipót, Hamann Károly, Keller János, Minczin György 1—1 K, Fischer Mór 80 f, Frank Jenő 80 f, Löwy Malvinka 60 f, N. N. 50 f, N. N. 30 f, Begovits György 40 f. Amiótt ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

— **Életunt törvényszéki jegyző.** Mint Nagyikindáról jelentik, az ottani törvényszék képzett, ügybuzgó s a társadalom által is közkedvelt fiatal jegyzője dr. Nagy Miklós eddig ismeretlen okból a napokban megmérgezte magát. Az első segélyt nyújtó orvos véleménye szerint életben maradásához remény van.

— **A husdrágaság ellen.** A városi tanács az általános drágaságon segitendő, vizsgálat tárgyává tette a husárakat. Ennek eredményeképpen folyó hó 18-án a heti piacon napi áron vett hizott sertéseket hatósági ellenőrzés mellett próbaképpen feldolgoztatván, kitiint, hogy a mai bevásárlási viszonyok mellett a dísznóhus piaci ára mesterséges uton tartja a jelenlegi magasságát, amennyiben az összes költségek és a polgári haszon beszámításával az elsőrendű hus kilogrammja 1 K 80 f helyett 1 K 44 fillérré, a másodrendű hus kilogrammja 1 K 68 fillér helyett 1 K 32 fillérré árusítható. Minthogy a husiparosokkal folytatott tárgyalások a hus árának leszállítása tekintetében eredménnyel nem jártak, a városi tanács elhatározta, hogy hatósági husszékot létesít, mely egyelőre sertéshus kimerésével foglalkozik. A hatósági husszék rendszeres működését folyó hó 21-én kezdi meg a Ferencz József-téri piacon. Az elsőrendű sertéshus ára 1 K 44 fillér, a másodrendűé 1 K 32 fillér kilogrammonként. A többi termék ára hasonló arányban állapítatik meg s a husszékben ki lesz tüntetve. A hatósági husszékkel előrendő gyakorlati eredménytől függ, vajjon az egyéb husneműek kimerését is fogja-e gyakorolni. A városi tanács a nyár folyamán eszközözendő hatósági husskimerés céljaira egy jégverem megtöltését határozta el.

Hogy a közönséget s a nagybecskerekéi városi tanácsot a közlemény leadásával ne tartsuk tovább kínos zavarban, kijelentjük, hogy ezt a hírt *Pancsováról* kaptuk.

— **Egyiptomi sötétség Szegeden.** Szegedről jelentik: Vasárnap délután, kevéssel 5 óra után teljes sötétség borult Szeged városára. Az egész város területén kialudtak a villamos lámpák és mintegy fél órán keresztül teljes sötétségben volt a város. A sötétség nagy zavarokat okozta mindenfelé. Így a színházban, ahol éppen a *Tatárjárás* adták. A második felvonás alatt minden lámpa kialudt. A Dugonics-Társaság felolvasó ülésén, mely a városháza dísztermében folyt le, Eppen Szávay Gyula olvasott fel költeményeket, amikor pokoli sötétség szakadt a jelenlévőkre. A hirtelen beállott sötétség még a korzón és a kávéházakban idézett elő zavarokat. Mint kiderült, a sötétséget egy a villanytelepen az erős nyomástól széjjelpattant silány vízesap okozta, melyet aztán egy félóra mulva újjal pótoltak, amikor rendeződött a város világitása.

— **Rendkívül szenzációs,** nemes propagandát szolgáló kép kerül e hét második felében (péntek, szombat, vasárnap) bemutatásra az Apollo-bioskopban. Az egész művelt világban óriási szenzációként hatott bemutatásakor a „Fehér rabszolganő”, amelyet az Apollo igazgatósága e napokra kötött le előadásra. Tekintve, hogy e kép egy nyílt társadalmi kérdést tárgyal megragadó közvetlenséggel, előadva azzal a művészettel, amelyet kizárólag a Noreisk Film comp képes produkálni élén Asta Nielsen kimagasló egyéni művészetével, mi is nagy érdeklődéssel nézünk elébe ezen híres kép bemutatásának. A képet az ismert dán író, Fred Jörgsen írta a leánykereskedlem leküzdésére alakult nemzetközi liga megbízásából. Már az a feltűnés, amelyet e kép

megjelenése annak idején a fővárosban keltett és azok a magasztaló kritikák, amelyek róla a budapesti lapokban megjelentek, felkeltik mindenben az érdeklődést a mesteri konstrukcióju 3 felvonásos kép iránt.

Farsangi naptár.

Február 1. Tüzlőtűből.
3 A munkásképző-egylet jux-estélye.
3 A felső kereskedelmi iskola estélye.
10 A közig. tanfolyamhallgatók mulatsága.
17. Sirályok táncmulatsága.
27 Szerb kereskedő ifjuság táncmulatsága

TÁVIRATOK.

Az appropriáció.

A képviselőház mai ülése. — Szürke nap.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az appropriáció tegnapi mozgalmas vitája után ma amolyan szürke nap következett. A néppárt és a gazdapárt hivatalos szónokain kívül még két ellenzéki szónok beszélt a szokásos sablonokkal és ürességekkel. Így azután természetesen, hogy a mai ülés iránt nem volt nagy az érdeklődés, a szónokok meglehetősen üres háznak beszéltek.

Návay elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést. Elnöki előterjesztései után előadja, hogy Knezies Adolf budapesti ügyvéd összeférhetlenségi bejelentést tett Széchenyi Emil gróf, Rosenberg Gyula és Hegedűs Loránt ellen. A bejelentést kiadják az összeférhetlenségi bizottságnak.

Ezután áttértek az

appropriáció

vitájának folytatására.

Ma *Huszár* Károly néppárti vezeti be a vitát s bizalmatlanságát fejezi ki a kormány iránt.

Szabó István (nagyatádi) a gazdapárt bizalmatlanságát tolmácsolja, *Valentsik* Ferenc és Veszprémi István Justh-pártiak pedig a saját külön bizalmatlanságukat fejezik ki.

Ezzel azután az ülés véget ért.

A Házelnök a királynál.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint illetékes forrásból jelentik *Návay* Lajos Házelnök e hó végén Bécsbe utazik, ahol bemutatkozó kihallgatáson jelenik meg a királynál.

Az új horvát bán.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) *Cuvaj* Ede az új horvát bán ma látogatást tett *Khuen-Hédervary* Károly gróf miniszterelnöknél, akivel hosszasan tanácskozott jövőre tervezetét illetően.

A közös hadügyminiszter távozása.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A közös miniszterekről egymásután terjesztetik a válsághireket. *Aehrenthal* után most *Auffenberg* közös hadügyminiszterre került a sor. Egy mai bécsi jelentés ugyanis azt mondja, hogy *Auffenberg* Mór lovas, közös hadügyminisztert legközelebb elejtik. Ugyanez a jelentés tudni véli, hogy *Auffenberg* elejtésével az ellenzéknek akarnak kedvezni.

A külügyminiszter állapota.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, *Aehrenthal* gróf közös külügyminiszter állapota annyira kedvezőbbre fordult, hogy ma bemehetett a hivatalába is, ahol fogadta a referenseket.

Lujza hercegnő gondnokság alatt.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint Lujza hercegnőt családja gondnokság alá akarja helyezni és már gyámjait is kiszemelték. A jelentés szerint a család Lujza hercegnő gyámjait *Lónyai Elemér* grófot és nejét *Stefánia* kir. hercegnőt szeretné kinevezetni.

Regula az akasztófa előtt.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A királyi Kuria ma foglalkozott a halálraítelt edelényi rablógylkos *Regula* Ede bünygyével. A Kuria az ítélet ellen beadott semmisségi panaszokat elutasította s így *Regula* Ede *halálos ítéletét jóváhagyta*. A kuriai ítélet kihirdetése után a bíróság kegyelmi tanácsosa alakult.

Üngyilkos ügyvéd.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szekszárdról jelentik, dr. *Parrag* Béla ottani tekintélyes ügyvéd, a függetlenségi párt elnöke tegnap föbelötte magát és meghalt. Tettének okát eddig nem tudják.

Az uzorás eltűnt vagyona.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) *Altschul* Adolf a néhai hirhedt uzorás eltűnt vagyona után nagy apparátussal nyomoz a rendőrség s a nyomozásnak ma nagy részben meg is lett az eredménye. A rendőrség kiküldöttei ugyanis házkutatásra megjelentek *Altschul* özvegyénél. Az özvegy roppantult tiltakozott a házkutatás ellen s azt mondta, hogy minden az övé, de a rendőrség emberei nem vették figyelembe tiltakozását s a házkutatást megtartották. A kutatás nem is volt meddő, mert találtak a lakásban százezer korona értékű ékszer s két takarékpénztári könyvet 150 ezer koronáról. Mivel negyvenötvenezer korona készpénznek s értékpapiroknak is kellett lennie, a rendőrség emberei felszólították az özvegyet, adja azokat is elő s amennyiben nem teszi, megmotozzák. Az asszony jajgatva kiabált, de csakhamar előszedte a kebléből az odarejtett készpénzt és értékpapírt, úgy, hogy most az eltűnt vagyon jórésztben megkerült. A vizsgálat egyébként tovább folyik.

Szélhámos szállítók.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti rendőrség letartóztatta *Roth* Ernőt és *Weisz* Bernátot, a gyömrői téglagyár szállítóit, akik a szállítókknál számos fővárosi építőcéget több százezer korona erejéig megkárosítottak.

Közgazdaság.**Közügylési naptár.**

Január 27. Beodra-Karlovai takarékpénztár rt.
27. Iltebei takarékpénztár rt.
28. Párdányi takarékpénztár mint rt.
28. Első torontálszécsányi takarékpénzt. mint rt.
28. Ipar és kereskedelmi bank rt.
28. Antalfalvai járási takarékpénztár rt.
28. Torontálvármegyei Közp. Hitelszövetkezet.
31. Antalfalvai bank részvénytársaság
Február 1. Nagybecskereki takarékpénztár.
2. Nagybecskereki népbank rt.
4. Közgazdasági bank mint részvénytársaság.
11. Nagyteremiai takarékpénztár.

A Torontáli agrárbank működése.**Jelentés a múlt évről.**

A Torontáli Agrárbank lefolyt évi működéséről a vasárnapi közgyűlésen a következő jelentés számolt be:

Midőn a múlt 1911-ik évi üzletre vonatkozó jelentésünket előterjesztjük, nem

mulaszthatjuk el azon reménynek kifejezését adni, hogy az elért eredmény részvényeseinket ki fogja elégiteni, mert dacára annak: hogy a már hosszabb idő óta uralkodó rendkívüli pénzdrágaság mérlegünket kedvezőtlenül befolyásolta, az előterjesztett zárszámadáson alapuló javaslatunk elfogadásával a tartalékalapnak az alapszabályszerű 5% helyett 15%-kal való szaporítása mellett részvényenként 6 koronát, vagyis 6%-ot kapnak.

Üzleti forgalmunk adatainak előterjesztése előtt fel kell említenünk, hogy a múlt év elején a megyei gazdasági egyesülettel oly megállapodásra jutottunk, mely üzleti érdekeink kelő érvényesülése mellett lehetővé teszi, hogy az annak tagjai részére szükséges gazdasági cikkeket előnyös árban és fizetési feltételek mellett szállíthatjuk, nagyobb uradalmak és birtokok szükségleteit kielégíthessük. Ez a megállapodás áruosztályunk eddig is folyton fokozódó forgalmát jelentékenyen növelni és jövedelmezőségét lényegesen emelni fogja.

Üzleti forgalmunkat az alább kimutatott számok tüntetik föl:

Pénztári forgalom:

Bevétel az év folyamán 5,377.172 K
43 f. Kiadás az év folyamán 5,354.300 K
79 f. Pénztári készlet 1911 december hó 31-én 22,871 K 64 f. Pénztári forgalom 1911. évben 10,731.473 K 22 f.

Váltók forgalma:

Leszámítottatott az év folyamán 4,417.364 K 73 f. Beváltatott az év folyamán 3,090.178 K 91 f. Állomány 1911 december hó 31-én 1,327.185 K 82 f.

Visszleszámítolás:

Visszleszámítottatott az év folyamán 3,186.627 K 09 f. Beváltatott az év folyamán 2,409.794 K 21 f. Állomány 1911 december hó 31-én 776.832 K 88 f.

Folyószámla forgalma:

Kihelyezés az év folyamán 4,381.407 K 79 f. Bevétel az év folyamán 4,379.482 K 71 f. Állomány 1911 decemeber hó 31-én 1.925 K 08 f.

Betétek forgalma:

Betét az év folyamán 697.534 K 59 f. Kifizetés az év folyamán 334.876 K 71 f. Állomány 1911 december hó 31-én 344.657 K 88 f.

Jelzálogkölesön forgalom:

Állomány 1910 december hó 31-én 97,879 K 04 f. Folyósítás az év folyamán 56,400 K = 154,279 K — 4 f. Tervszerű törlesztés az év folyamán 3,839 K 41 f. Állomány 1911 december hó 31-én 150,439 K 63 f.

A tiszta nyereség felosztására van szerencsénk a következő javaslatot a t. Közgyűlés elé terjeszteni:

A mérleg szerinti nyereség kitesz 30,014 K 80 f. Ebből levonandó a múlt évi nyereség-áthozat 1,902 K 24 f., marad 28,112 K 56 f.

Javasoljuk, hogy ebből: az intézeti tartalékalapra az alapszabályszerű 5% 1405 K 62 f helyett 15%, vagyis 4216 K 87 f, az igazgatóság 10%-os jutalékára 2811 K 25 f, az intézeti tisztviselők remunerációjára 2400 K, a jelenléti jegyek beváltására 900 K, jótékonycélokra 200 K fordítsassék = 10,528 K 12 f, marad még 17,584 K 44 f, az 1910. évi áthozat hozzáadásával 1,902 K 24 f, összesen 19,486 K 68 f. Ebből részvényeink 2. számú szelvényeinek beváltására a 6 K (6%) 18,000 K lenne kifizetendő, míg a fennmaradó 1,486 K 68 f új számlára lenne előírandó.

Ezek után kérjük a t. Közgyűlést, hogy a mérleg-, veszteség- és nyereségszámlát jóváhagyni, a nyereség felosztására vonatkozó indítványunkat elfogadni és végre a felmentvényt úgy nekünk, mint a felügyelő-bizottságnak az 1911-ik évre megadni sziveskedjenek.

Jelentjük továbbá a t. Közgyűlésnek, hogy az igazgatóság tagjainak mandátuma lejárt. Kérjük tehát a t. Közgyűlést, hogy alapszabályaink 15 §-a értelmében az igazgatóság tagjait 6 évi időtartamra megválasztani sziveskedjenek. Egyben javasoljuk, hogy a felügyelő bizottságot 2 új tag beválasztásával 5 tagra sziveskedjenek kiegészíteni. Végül indítványozzuk a t. Közgyűlésnek, hogy alapszabályaink 20-ik §-ának módosításával a választmányi tagok számát 12-ről 18-ra emelje fel. Kérjük

tehát a t. Közgyűlést, hogy javaslatunk elfogadása esetén ezen választást is meg-ejteni sziveskedjék.

Intézetünk üzletkörének terjedése, forgalmának emelkedése szükségessé teszi, hogy alaptőkéinket szaporítsuk.

Az alaptőke emelése által jobb összhangzásba is kívánjuk hozni a reánk bízott tőkéket és a kihelyezett összegeket saját vagyonunkkal, lehetővé kívánjuk tenni intézetünknek további haladását és fejlődését és ezzel kapcsolatban részvényeink jobb jövedelmezőségét is biztosítani óhajtjuk.

Ezidőszerint alaptőkéink 300,000 K-t (3000 drb 100 K névértékű részvény), tartaléktőkéink 10111 K 39 f-t tesz.

Javasoljuk, hogy ezen alaptőke 2000 drb egyenként 100 K névértékű bemutatásra szóló új részvény kibocsátása által 500,000 K-ra emeltessek fel, a kibocsátási árfolyamot 105 K-ban kérjük megállapítani, azzal, hogy ebből részvényenként 3 K 40 f a tartaléktőke javadalmazására, 1 K 60 f pedig a kibocsátás által felmerült költségek és bélyegilletékek fedezésére fordítsassék. Ezáltal a tartalékalap 16911 K 39 fillérre szaporodnék fel.

A kibocsátási ár a következő időpontban lenne fizetendő:

1. A részvények jegyzése alkalmával 33% és 5 K felpénz 38 K.
2. 1912 július hó 1-én 33%, vagyis 33 K.
3. 1912 október hó 1-én 34%, vagyis 34 K.

Az új kibocsátású részvények az 1912. üzletév nyereségében még nem részesednek, viszont a részletek befizetésének napjától az üzletév befejeztéig 5% kamatot térítünk.

A részletek a jelzett időpontok előtt is, esetleg egyszerre is befizethetők lennének.

Tisztelt Közgyűlés!

Van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy a kereskedelmi törvény és az intézeti alapszabályokban megállapított köteletségünkből kifolyólag intézetünket a lefolyt 1911. évben állandóan figyelemmel kísértük, az üzlet minden ágát gondosan ellenőriztük, a pénztárban vizsgálatokat tartottunk és ebből folyólag jelenthetjük, hogy az intézet ügyvezetését és kezelését a kereskedelmi törvénnyel és intézet alapszabályaival teljesen megegyezőnek és mindenben rendben levőnek találtuk.

Jelentjük továbbá, hogy az igazgatóság által az 1911. évről felállított mérleget, valamint a nyereség- és veszteségszámlát megvizsgáltuk, az összes fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és ezen működésiünk alapján megállapítottuk, hogy egy a mérleg-, mint a nyereség- és veszteség-számla tételei minden tekintetben megfelelnek a kimutatott összegeknek.

Ennek alapján az általunk helyesnek talált zárszámadást a t. Közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk és az igazgatóságnak a tiszta jövedelem felosztására vonatkozó javaslatához hozzájárulunk és annak elfogadását indítványozzuk.

Nagybecskerek, 1912 január hó 8-án.

A felügyelő-bizottság.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata január 23.

Buza (áprilisra)	23-80	—
Buza (májusra)	—	—
Rozs (áprilisra)	20-64	—
Zab (áprilisra)	19-66	—
Tengeri (májusra)	17-62	—

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nyilttér.

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

UTOLSÓ HÉT

Az Enyveshát

február hó 1-én megszűnik.

E héten 12 drb fénykép 25 kr.

Levelező-lap, visit- és igazolványképeket is készítünk, szintén le-szállított árak mellett.

MÜTEREM Kinizsi-utca, a Daun-féle vaskeerskedés és Klub-kávéház között.

137-43

Törökbecsei járás főszolgabirájától.
213—1912. szám. 136—3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó *Beodra* községben üresedésben levő *I. irnok-közgyámi* állásra pályázatot hirdetnek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám *folyó évi február hó 18-ig* nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az *I. irnok-közgyámi* állás javadalmazása a községi képviselőtestületnek törvényhatósági jóváhagyás alatt álló 67. kgy. ex. 1911. számú határozata szerint 1140 K évi fizetés, ebből irnoki fizetés 1000 K s közgyámi fizetés 140 K.

Megjegyzem, hogy a pályázóktól a szerb nyelv tudását és az adóügyekben való jártasságot megkívánom.

A választás napját később fogom meghatározni.

Törökbecse, 1912. évi január hó 18-án.

Br. dr. Csávossy Ignác, főszolgabiró.

40 hold szántó föld
egy tagban
lakóház, istálló és szinnel
eladó

Bencze Antal és fiánál

144—32

LAPP HENDRIK

MÉLYFÚRÁSOK

magyar részvénytársasága

BUDAPESTEN

Jreda Gyár:

v. Balthory-utca 3. | X. Kőbányai út 4.

Telefon: 114 16 (interurban) telefon: 157-72

ELVÁLLAL

MINDENMÉLYFÚRÁSOKAT

a legnagyobb mélységig

minden célra

Gyárt és javít

MÉLYFÚRÁSI GÉPEKET, SZERSZÁMOKAT

ÉS ESZKÖZÖKET.

Legjobb referenciák!

29—6.2

Pancsovai járás főszolgabirájától.
285—1912. szám. 142—2.2.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő *révaújfalvi* községi *II-ik segédjegyzői* állásra pályázatot hirdetnek:

A segédjegyző javadalmazása:

1. Törzsfizetés a község pénztárából 1600 korona.
2. Lakbér a község pénztárából 240 kor.
3. 3 öl tüzifa vagy faátalány 120 korona.
4. Előfogát átalány 16 korona.
5. Fél hold szántó haszonélvezete.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1889. évi I. t.-c. 6. szakaszában, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. szakaszában megkívánt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1912. évi *február hó 15-ig* adják be.

A választás napját később fogom kitűzni.
Pancsova, 1912. évi január hó 19-én.

Dr. Gyertyánffy, főszolgabiró.

Torontálvármegye alispánja.
1281—912. szám. 139—2.1

Tárgy: Törvényhatósági utmestéri állás betöltése.

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett *II. oszt. törvényhatósági utmestéri* állásra pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazása 1400 korona fizetés, kijelölendő állomáshelyének megfelelő lakbér (300—360 kor.), a kinevezendő által kezelt kiépített utvonalakért 11 kor. 50 fillér, kiépítetlenekért 5 kor. 10 fillér utiátalány, 24 kor. irodaátalány és 20 kor. szertárbér. A kinevezett utmester szolgálati ideje és használhatóságához képest I. oszt. utmesterré léphet elő. Kinevezettre a megyei tisztii nyugdíjintézetbe való belépés kötelező. Pályázhat minden magyar honos, aki az újonnan szervezett utmestéri iskolát sikeresen végezte. Igazolványos altisztek előnyben részesülnek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt 1. erkölcsi bizonyítvány, 2. születési anyakönyvi kivonat, 3. utmestéri képesítési bizonyítvány, igazolványos altisztek katonai igazolványokkal felszerelt kérvényüket 1912. évi *március hó 1-ig* hivatalomhoz nyújtsák be. Ezen határidőn túl érkezett vagy kellően fel nem szerelt kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Nagybecskerek, 1912. január 17.

Az alispán helyett:

Vinczehidy, főjegyző.

lkt. 1912. 150. tkvi sz. 134 - 3.3

Hirdetmény.

A billédi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság részéről közzétételük: miszerint a nagyikinda—aradi helyi érdekű vasut számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínen a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: *Bogáros* és *Csatád* községre nézve 1912. február hó 22. délelőtt 9 óra; *Lovrin* állomásra és *Pészak* községre nézve 1912. február hó 22. délelőtt 10 óra; *Lovrin* állomásra és *Kisósz* és *Lovrin* községre nézve 1912. február hó 23-án délelőtt 9 óra Lovrin állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint ne taláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgalmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határokon a fentemlített vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitért kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak; ezeket ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülbekebelezett tétételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Ez összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthető.

Kelt Billéd, 1912. január 15.

Gombár s. k., kir. járásbíró.

10811—1911. tkvi sz. 143—1.1

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kéler Akos m. főügyész által képviselt kir. kincstár végrehajtónak Vidics Milán és neje Sztoics Darinka és Vidics Vita csentai lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 163 kor. 13 fill. tőke, ennek 1911. évi január hó 1-től járó 5% kamatai és 13 kor. 90 fillér költség iránt folytatott végrehajtási ügyében, követelesének behajtása végett, a pancsovai kir. törvényszék és a perlaszi kir. járásbíró mint tkvi hatóság területén a csentai 599. számú betétben felvett:

1. I. 1—2. sorsz. 730/2. hrsz. kert a beltelekben 188 □-öl és 731/2. hrsz. ház 346. öi, számú ház udvar a beltelekben 234 □-öl egészben 860 kor.

és a csentai 137. számú betétben felvett:
2. + 1. sorsz. 1133. hrsz. szántó, a szántó a sztáro szelő dülőben 876 □-öl, egészben 338 kor. és

3. + 2. sorsz. 4151. hrsz. rét a Dolny sziget dülőben 1013 □-öl, egészben 39 kor. becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1912. évi március hó 27-ik (*huszonhetedik*) napjának d. e. 9 órája Csentai község házához kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen a határnapon a becsáron alul is el fognak adatni.

A kérvény költségei a 3 kor. 30 fill. eszményi bélyeg beleszámításával 20 koronában állapítottak meg.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 20% -át a venni szándékozók készpénzben vagy az 1881: LX. törvényikk. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi 3333. I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadék-kepes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi 30. t.-c. 10. §-ának 2. bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Központi Hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles a vevő, ha magasabb ígéretet tett a becsárnál, az 1908: XLI. t.-c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatatik, részt nem vehet.

A fenti 730/2. és 731/2. hrsz. ingatlan a kikiáltási ár felénél, a többi kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.

A vevő köteles az árverési vételárat két egyenlő részletben, és pedig az elsőt 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés jogerejétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számítandó 5 százalék kamatokkal együtt, az antalfalvai kir. adóhivatal, mint bírósági letéptéztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog be-számíttatni.

Árverési kivonat:

1. A vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

2. A vevő az ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedése után lép, de annak haszna már az árverési naptól fogva őt illeti. Amennyiben azonban az ingatlan haszonbérbe volna adva, csak a gazdasági év végétől.

3. A vevőnek a vételi bizonylat csak akkor fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt a végrehajtási novella 27. §-ának megfelelő utóajánlat nem tételik.

4. A tulajdonjog csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból a vevő nevére bekebeleztetni.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál 1911. évi dec. hó 15. napján.

Cziróni, s. k., kir. járásbíró.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.